

FOLKETINGETS OMBUDSMAND	
INIT.	
DATO	26 MAJ 2014
J.NR.	

JUSTITSMINISTERIET

Udlændingefdelingen

Folketingets Ombudsmand
Gammeltorv 22
1457 København K

Dato: **23 MAJ 2014**
Kontor: Udlændingekontoret
Sagsbeh: ASP
Sagsnr.: 2013-949-0221
Dok.: 1043158

Vedr. dok. nr.: 13/00590-7/JL

Ved brev af 26. februar 2013 (genfremsendt ved brev af 19. juni 2013) har Folketingets Ombudsmand anmodet Justitsministeriet om at oplyse, hvilke overvejelser ministeriet i lyset af Højesterets kendelse af 7. november 2012 (sag nr. 288/2011) har gjort sig om yderligere ændringer af udlændingemyndighedernes praksis efter udlændingelovens § 17, stk. 3, i forhold til de ændringer, der allerede er foretaget som følge af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols afgørelse i sagen *Osman mod Danmark* (Osman-dommen).

Justitsministeriet har i anledning af ombudsmandens henvendelse anmodet Udlændingestyrelsen om en udtalelse. Udlændingestyrelsens udtalelse af 30. januar 2014 vedlægges. Endvidere vedlægges Udlændingestyrelsens redegørelse af 22. februar 2013 om opfølgning på Osman-dommen.

Det bemærkes, at Justitsministeriet ikke har indhentet en udtalelse fra Udlændingenævnet, der som bekendt er øverste administrative klageinstans på området.

Som det fremgår af Udlændingestyrelsens udtalelse af 30. januar 2014, har Højesterets kendelse givet anledning til en justering af praksis vedrørende meddelelse af en ny opholdstilladelse efter § 17, stk. 3, som denne blev fastlagt efter Osman-dommen, og som denne er blevet justeret efter den ændring af § 17, stk. 3, der blev gennemført ved lov nr. 567 af 18. juni 2012.

I forhold til vurderingen af, om et barn har tilbragt sine formative år i Danmark, herunder om barnet taler dansk og har gået i dansk skole, om

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

barnet har haft sit primære familiemæssige og sociale netværk her i landet, og om barnet har udvist interesse i en tilbagevenden til Danmark, lægges der med den foretagne justering ikke afgørende vægt på, om barnet har haft sin fulde skolegang her i landet, jf. pkt. 3.2.1.1 i Udlændingestyrelsens udtalelse. Heller ikke det forhold, at en mindreårig udlænding ikke selv har taget initiativ til en tilbagevenden til Danmark fra det land, hvor den pågældende har opholdt sig under genopdragelsesopholdet, eller det forhold, at en mindreårig udlænding efter et ferieophold el.lign. her i landet på egen hånd er rejst tilbage for at fortsætte/færdiggøre sit skoleophold i det land, hvor den pågældende har opholdt sig under genopdragelsesopholdet, kan tillægges betydning ved vurderingen af, om der skal meddeles afslag på en ansøgning om en ny opholdstilladelse. Der henvises til pkt. 3.2.1.3 i udtalelsen.

Som det fremgår af pkt. 5 i Udlændingestyrelsens udtalelse og den vedlagte redegørelse for opfølgning på Osman-dommen, har Udlændingestyrelsen gennemgået samtlige sager vedrørende bortfald af opholdstilladelse for børn afgjort i 2012 og 2013 på baggrund af Osman-dommen og Højesterets kendelse. Herved har styrelsen identificeret 127 personer, som kunne være omfattet af Osman-dommen. Der blev ikke sendt orienteringsbreve til 47 af disse personer af forskellige årsager, herunder hvis personerne allerede havde fået meddelt ny opholdstilladelse på andet grundlag. Der blev sendt orienteringsbreve til 70 personer, hvoraf 29 anmodede om genoptagelse. De øvrige 10 personer havde selv rettet henvendelse til Udlændingestyrelsen og enten anmodet om genoptagelse eller ansøgt på ny, hvilket Udlændingestyrelsen tillige anså som en anmodning om genoptagelse.

Udlændingestyrelsen behandlede på denne baggrund 39 genoptagelsesansøgninger. Udlændingestyrelsen har oplyst, at der blev meddelt afslag på genoptagelse til 34 personer, hvoraf 7 har fået meddelt ny opholdstilladelse på andet grundlag, mens 2 personer fik afsluttet deres sag på grund af manglende svar fra partsrepræsentanten. Udlændingestyrelsen meddelte dispensation fra bortfald til 3 personer, mens Udlændingestyrelsen efterfølgende har meddelt dispensation fra bortfald til yderligere 2 personer, som havde anmodet om genoptagelse.

Med de ovenfor beskrevne justeringer af praksis, er det Justitsministeriets opfattelse, at denne er i overensstemmelse med Osman-dommen og Højesterets afgørelse af 7. november 2012.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'R' followed by a series of loops and a horizontal line.

Rasmus Kieffer-Kristensen

Udtalelse

Justitsministeriet har ved e-post af 26. juni 2013 anmodet Udlændingestyrelsen om en udtalelse i anledning af Folketingets Ombudsmands henvendelse vedrørende bortfald af mindreårige udlændinges opholdstilladelser.

Udtalelsen behandler praksis i sager om børn, der har været her på familiesammenføring, og hvis opholdstilladelse kan være/er bortfaldet.

1. Retsgrundlag

Ved lov nr. 572 af 31. maj 2010 blev der indføjet et nyt stk. 2 i udlændingelovens § 17, hvorefter en mindreårig udlændings opholdstilladelse ud over de i stk. 1 nævnte tilfælde bortfalder, når den mindreårige har opholdt sig uden for landet i mere end 3 på hinanden følgende måneder på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration.

Hvis et mindreårigt barns opholdstilladelse er bortfaldet, vil barnet kunne søge om at få en ny opholdstilladelse.

Af bemærkningerne til § 17, stk. 2, fremgår af lovforslag nr. 188 af 26. marts 2010 (vedtaget som lov nr. 572 af 31. maj 2010) bl.a. følgende:

”Som hidtil vil Udlændingesservice efter ansøgning kunne bestemme, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, jf. den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 17, stk. 2, der ved lovforslaget bliver til stk. 3, jf. [...]”

Efter udlændingelovens § 9, stk. 14, kan der i de tilfælde, hvor et barns opholdstilladelse er bortfaldet, kun meddeles opholdstilladelse på ny, hvis hensynet til barnets tarv taler derfor.

Ved vurderingen af, om hensynet til barnets tarv taler for meddelelse af opholdstilladelse, skal der som i dag foretages en afvejning af længden og karakteren af barnets ophold her i landet set i forhold til barnets ophold i hjemlandet.

Der er ikke med den foreslåede nye bestemmelse i § 17, stk. 2, tiltænkt nogle ændringer af Udlændingesservices praksis efter udlændingelovens § 17, stk. 2 og 3, § 9, stk. 14, og § 9 c, stk. 1, 1. pkt.”

Ved lov nr. 567 af 18. juni 2012 blev udlændingelovens § 17, stk. 3, 2. pkt., tilføjet:

”Anses en mindreårig udlændings opholdstilladelse for bortfaldet, skal Udlændingestyrelsen i forbindelse med afgørelsen vurdere, om udlændingen kan meddeles

ny opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 17, § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 17, eller § 9 c, stk. 1.”

Af lovbemærkningerne fremgår følgende om forslaget til nyt 2. pkt. i § 17, stk. 3:

”Det fremgår af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 17, stk. 3, at det efter ansøgning kan bestemmes, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet i de tilfælde, der er nævnt i stk. 1 og 2. Stk. 1 og 2 omhandler hhv. bortfald ved langvarigt ophold uden for Danmark og ophold uden for Danmark i mere end 3 måneder på genopdragelsesrejse m.v.

Der foreslås indsat et nyt 2. pkt. i § 17, stk. 3.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 17, stk. 3, 2. pkt., skal Udlændingestyrelsen, hvis en mindreårig udlændings opholdstilladelse anses for bortfaldet, i forbindelse med afgørelsen vurdere, om udlændingen kan meddeles ny opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 18, § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 18, eller § 9 c, stk. 1.

Der betyder, at Udlændingestyrelsen i forbindelse med bortfaldssagen – hvis opholdstilladelsen må anses for at være bortfaldet – af egen drift skal vurdere, om der er grundlag for at meddele udlændingen en ny opholdstilladelse.

Hvis udlændingen er under 15 år, vil Udlændingestyrelsen af egen drift tage stilling til, om barnets tarv, jf. § 9, stk. 18, taler for at meddele en ny opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 9 c, stk. 1, 2. pkt., at opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, 1. pkt., normalt også skal betinges af, at bl.a. § 9, stk. 18, er opfyldt.

Hvis udlændingen er fyldt 15 år, vil Udlændingestyrelsen af egen drift tage stilling til, om barnets tarv taler for at meddele en ny opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 18.

Det foreslås endvidere, at Udlændingestyrelsen – hvis omstændighederne i det konkrete tilfælde taler for det – endvidere af egen drift tager stilling til spørgsmålet om ny opholdstilladelse i forbindelse med en bortfaldsafgørelse, uanset udlændingen på ansøgningstidspunktet er fyldt 18 år, hvis den oprindelige opholdstilladelse var givet til udlændingen som mindreårig på baggrund af familiesammenføring med en herboende forælder. Omstændighederne kan f.eks. tale for, at vurderingen foretages ex officio, hvis udlændingen forlod Danmark som mindreårig, og hvis ansøgningen om, at den oprindelige opholdstilladelse ikke skulle anses for bortfaldet, er indgivet kort tid efter, at udlændingen er fyldt 18 år.

Selve vurderingen af, om der er grundlag for ikke at anse opholdstilladelsen for bortfaldet, ændres ikke. Som i dag vil det afgørende for, om en opholdstilladelse meddelt til et mindreårigt barn skal anses som bortfaldet, således være, om barnet har ønsket at vende tilbage til Danmark inden for tidsfristen, men på grund af uforudsete omstændigheder, som barnet ikke selv har været herre over, har været forhindret heri. I den forbindelse kan det have betydning, om barnet imod sin vilje har været på genopdragelsesrejse i hjemlandet.”

Ved lov nr. 567 af 18. juni 2012 blev udlændingelovens § 9, stk. 17, 2. og 3. pkt., tilføjet:

”Ved denne vurdering skal barnets opvækst og familiemæssige og sociale netværk her i landet tillægges særlig vægt. Hvis opholdstilladelsen efter stk. 1, nr. 2, er bortfaldet, som følge af at barnet imod sin vilje har opholdt sig uden for landet på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, skal dette også tillægges særlig vægt ved vurderingen af hensynet til barnets tarv.”

Af lovbemærkningerne fremgår følgende om forslaget til nyt 2. og 3. pkt. i § 9, stk. 17:

”Efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 18, kan opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, i tilfælde, hvor ansøgeren tidligere har haft opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, som er bortfaldet efter § 17, kun gives, hvis hensynet til ansøgerens tarv taler derfor.

Dette videreføres uændret.

Der foreslås indsat to nye punktummer i § 9, stk. 18, der nærmere angiver vurderingen af barnets tarv, herunder hvis opholdstilladelsen er bortfaldet som følge af, at barnet imod sin vilje har opholdt sig uden for landet på genopdragelsesrejse m.v.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 18, 2. pkt., skal barnets opvækst og tilstedeværelsen af familiemæssigt og socialt netværk her i landet tillægges særlig vægt ved vurdering af barnets tarv.

Ved vurderingen af, om en ny opholdstilladelse skal gives, skal der – som hidtil – foretages en afvejning af længden og karakteren af barnets ophold i Danmark set i forhold til barnets ophold i hjemlandet. Det vil i den forbindelse fortsat indgå, i hvilket land barnet har haft hovedparten af sin opvækst, hvor barnet har gået i skole samt barnets sproglige færdigheder i forhold til dansk og/eller det sprog, der tales i hjemlandet. Det vil også indgå, om barnet i hjemlandet har opholdt sig hos nær familie.

Ved vurderingen af, om barnets tarv taler for en ny opholdstilladelse, skal det indgå og tillægges særlig vægt, hvis barnet har opholdt sig hovedparten af sine formative år her i landet, og om barnet har eller har haft sit primære sociale netværk her i landet.

Som eksempel på, at barnets tarv taler for at meddele opholdstilladelse, kan nævnes et barn, der har opholdt sig i Danmark fra f.eks. 2 til 10-årsalderen og har fulgt normal skolegang, hvorefter barnets opholdstilladelse er faldet bort pga. langvarigt ophold i hjemlandet. Søger barnet som 14-årig på ny om opholdstilladelse – efter 4 års ophold uden for Danmark – vil barnet normalt få opholdstilladelse, idet det vil have afgørende betydning, at barnet i de år, hvor barnets identitet særligt formes, og hvor en væsentlig del af barnets skolegang har fundet sted, har opholdt sig i Danmark.

Af den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 18, 3. pkt., følger det, at i tilfælde, hvor opholdstilladelsen efter § 9, stk. 1, nr. 2, er bortfaldet som følge af, at ansøger har

opholdt sig uden for landet på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration imod sin vilje, skal dette tillægges særlig vægt ved vurdering af hensynet til ansøgers tarv.

Dette indebærer, at det fremover skal indgå i vurderingen, om årsagen til, at den oprindelige opholdstilladelse bortfaldt, var en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, som fandt sted imod barnet vilje, eller om barnet frivilligt og i overensstemmelse med sit eget ønske har forladt Danmark for at opholde sig i udlandet. I tilfælde, hvor ansøger har opholdt sig uden for landet imod sin vilje, vil dette tale for, at meddelelse af ny opholdstilladelse varetager hensynet til barnets tarv, hvis barnet har levet sine formative år i og fortsat har netværk i Danmark. Det vil også gælde i de tilfælde, hvor barnet frivilligt er udrejst sammen med en eller begge sine forældre i den tro, at det alene var hensigten, at barnet skulle på en kortere ferierejse, men hvor det senere viser sig, at formålet med rejsen er genopdragelse, og hvor barnet således efterfølgende bliver efterladt i det pågældende land med henblik herpå. I sådanne tilfælde vil opholdet reelt have været imod barnets vilje, selvom barnet frivilligt rejste af sted.

Afgørelser om opholdstilladelse træffes på baggrund af en konkret og individuel vurdering af alle foreliggende oplysninger, herunder tilkendegivelser fra barnet om barnets holdning til at vende tilbage til Danmark.”

Lovændringen trådte i kraft den 20. juni 2012 med virkning for alle afgørelser om familiesammenføring med børn, der træffes fra og med denne dato.

2. Domstolspraksis

2.1. Osman mod Danmark

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol anførte i dom af 14. juni 2011 i sagen Osman mod Danmark (appl.no. 38058/09), at der i den konkrete sag var sket indgreb efter EMRK art. 8, stk. 1, i både ansøgerens familieliv og privatliv. Domstolen foretager en indgående vurdering af, om indgrebet er proportionalt, og foretager en konkret afvejning af, om indgrebet er ”nødvendigt i et demokratisk samfund”, jf. EMRK art. 8, stk. 2.

Domstolen understreger, at udøvelsen af forældremyndighed udgør et grundlæggende element i et familieliv, og at et barns opvækst og opdragelse normalt og nødvendigvis forudsætter, at forældrene kan træffe afgørelse om, hvor barnet skal bo samt fastsætte grænser for – og bemyndige andre til at fastsætte grænser for – barnets bevægelsesfrihed, jf. dommens præmis 64. Udøvelsen af forældremyndighed over et barn kan dog ikke afskære barnets rettigheder efter EMRK art. 8, jf. dommens præmis 73.

Det fremgår videre af dommens præmis 65, at når et barn har haft sine formative år af sin barndom og ungdom i et land og har hele sin nære familie i dette land, så

skal der foreligge tungtvejende grunde til at berettige en afvisning af at dispensere fra bortfald af en opholdstilladelse.

Domstolen vurderer endvidere, at forhindring af genopdragelsesrejser er et legitimt formål, jf. dommens præmis 67, men at dette ikke kan begrunde, at der ses helt bort fra barnets personlige ret til respekt for sit familieliv og privatliv, jf. dommens præmis 69. Der skal altid foretages en konkret vurdering af, om det vil være proportionalt at nægte barnet en ny opholdstilladelse, jf. dommens præmis 67.

Domstolen lægger herefter vægt på for så vidt angår proportionalitetsvurderingen, at ansøger har social, kulturel og familiær tilknytning til Danmark, at ansøgeren ikke udrejste frivilligt, og at ansøgeren ikke havde mulighed for at indrette sig på den regelændring i 2004 (nedsættelse af aldersgrænsen for familiesammenføring af børn fra 18 til 15 år), som førte til, at hun i 2005 ikke kunne meddeles en ny opholdstilladelse.

Domstolen anfører endvidere, at den meget begrænsede kontakt mellem ansøgeren og hendes mor kunne forklares med diverse andre faktorer end forsætligt begrænset kontakt, inklusiv praktiske og økonomiske forhindringer, hvorfor denne ikke kunne tages til indtægt for, at ansøgeren og hendes mor ikke ønskede at opretholde og intensivere et familieliv under ansøgerens ophold i Kenya.

Som følge heraf finder domstolen, at Danmark ikke i tilstrækkelig grad har taget højde for ansøgerens interesser, hvorfor afslaget ikke var proportionalt.

2.2. A mod Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration

Højesteret anførte i kendelse af 7. november 2012 i sagen A mod Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration (nr. 288/2011), at en 16-årig udlændings opholdstilladelse ikke skulle anses for bortfaldet.

Højesteret lagde bl.a. til grund, at A var flyttet til Danmark som 3-årig og boede i landet, indtil han var mere end 12 år. Han gik endvidere i dansk skole fra 1. klasse indtil begyndelsen af 7. klasse, og hans nærmeste familie, forældre og søskende boede i Danmark.

Højesteret fandt, at morens bestemmelse om, at A skulle på kostskole i Nigeria, ikke skulle komme A til skade med den virkning, at der skulle ses bort fra A's interesser, herunder A's ret til respekt for sit privatliv og familieliv i form af en stærk tilknytning til Danmark. At han som 15-årig efter et ferieophold i Danmark rejste tilbage til Nigeria kunne ikke føre til en anden vurdering. Højesteret fastslog således, at Integrationsministeriets afgørelse udgjorde et uproportionalt indgreb i A's ret til privatliv og familieliv i strid med EMRK art. 8 og ophævede Integrationsministeriets afgørelse. I kendelsen henviser Højesteret til Osman-dommen, hvor den Europæiske Menneskerettighedsdomstol fastslår, at hvor barnet har en

stærk tilknytning til Danmark, kræves tungtvejende grunde for at retfærdiggøre en afgørelse om afslag på dispensation fra bortfald.

Udlændingestyrelsen skal bemærke, at Integrationsministeriets afgørelse om afslag på dispensation fra bortfald af A's opholdstilladelse er truffet inden ikrafttræden af lov nr. 572 af 31. maj 2010.

Ligeledes er Integrationsministeriets afgørelse og byrettens kendelse truffet inden dommen Osman mod Danmark blev afsagt af den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Osman mod Danmark blev afsagt den 14. juni 2011, mens byretten afsagde kendelse 3. marts 2011.

3. Gennemgang af Udlændingestyrelsens sagsbehandling og praksis

I det følgende beskrives Udlændingestyrelsens sagsbehandling og praksis på området.

Der tages med hensyn til retsgrundlaget udgangspunkt i det ovenfor beskrevne, jf. punkt 1 og 2.

3.1. Bortfald af opholdstilladelse

En sag vedrørende bortfald af et barns opholdstilladelse kan begynde på flere forskellige måder. Sagerne tager typisk deres udspring i henvendelse fra den kommune, hvor et udrejst barn er eller har været registreret i CPR, i henvendelse fra danske ambassader i udlandet eller ved direkte ansøgning om, at opholdstilladelsen ikke anses for bortfaldet, som indgives til Udlændingestyrelsen enten fra udlandet eller under ophold i Danmark. Endelig kan en sådan sag også begynde ved, at ansøgeren søger om familiesammenføring efter de almindelige regler, og styrelsen under sagens behandling kan konstatere, at en tidligere opholdstilladelse er bortfaldet.

Til brug for sagsbehandlingen vil styrelsen søge at indhente oplysninger fra ansøgeren, ofte i form af Udlændingestyrelsens ansøgningskema BF3 (Ansøgning om, at opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet (børn, som ikke ansøger samtidig med voksen)). Den typiske sagsgang i en sag vedr. bortfald af et barns opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 17, beskrives umiddelbart nedenfor.

Det bemærkes, at et barn, der har fået meddelt opholdstilladelse, men ikke har anvendt den, før udløb vil kunne indgive en ny ansøgning om familiesammenføring efter de almindelige regler uden for anvendelsesområdet af udlændingelovens § 17.

3.1.1. Opgivelse af bopæl

Såfremt et barn opgiver sin bopæl i Danmark uden intention om at vende tilbage til Danmark bortfalder dets opholdstilladelse ex lege ved opgivelsen af bopælen,

jf. udlændingeloven § 17, stk. 1. Et eksempel kan være den situation, hvor hele familien udrejser til Australien, fordi forældrene ønsker at bosætte sig der.

3.1.2. Dispensation fra bortfald

Efter praksis vil der kunne ske dispensation fra bortfald, såfremt udlandsopholdet er påbegyndt som led i et velbegrundet formål som f.eks. udstationering eller deltagelse i uddannelse, og det velbegrundede formål vedrører hele udlandsopholdet. Der vil f.eks. kunne dispenseres fra bortfald, hvor et barn som led i sin skolegang i Danmark ønsker et udlandsophold på high school, eller i tilfælde hvor et barn udrejser med sin forælder, der efterfølgende får dispensation fra bortfald af sin opholdstilladelse på grund af et velbegrundet formål med udrejsen.

Endvidere vil der kunne ske dispensation fra bortfald på grund af hindringer, der på udrejsetidspunktet ikke med rimelighed kunne forudses eller såfremt væsentlige humanitære grunde taler herfor. Eksempler herpå kan være sygdom, frihedsberøvelse, krigstilstand, naturkatastrofer eller problemer med udrejse af landet.

3.1.3. Ophold uden for Danmark i under 3 måneder

Bliver Udlændingestyrelsen bekendt med et barn, der opholder sig uden for Danmark, hvor der ikke er forløbet 3 måneder, sender Udlændingestyrelsen et brev med en vejledning om bortfaldsreglerne til den herboende forælder. Det vil typisk ske efter en henvendelse fra bopælskommunen, der frygter, at barnet er sendt på genopdragelsesrejse.

3.1.4. Ophold uden for Danmark imellem 3 og 6 måneder eller 3 og 12 måneder

Såfremt et barn har haft ophold i udlandet imellem 3 og 6 måneder eller 3 og 12 måneder, og/eller bopælen er opgivet, vil der skulle træffes beslutning om bortfald efter en vurdering af, hvorvidt barnet har været udrejst som led i en genopdragelsesrejse m.v.

Har barnet ikke været udrejst som led i en genopdragelsesrejse mv., vil udgangspunktet være, at opholdstilladelsen ikke er bortfaldet, jf. udlændingeloven § 17, stk. 1. Har der derimod været tale om en genopdragelsesrejse, vil der blive konstateret bortfald ex lege, og der vil efterfølgende blive truffet afgørelse om afslag på dispensation fra bortfald, jf. udlændingeloven § 17, stk. 2 og 3. Det forhold, at et barn har været sendt på genopdragelsesrejse, vil som udgangspunkt ikke være omfattet af de hensyn, der kan dispenseres efter, jf. punkt 3.1.2. ovenfor.

3.1.5. Ophold uden for Danmark i mere end 6 eller 12 måneder

Har et barn haft ophold i udlandet i mindst 6 eller 12 måneder, vil der blive konstateret bortfald ex lege uden vurdering af, hvorvidt barnet har været udrejst som led i en genopdragelsesrejse, jf. udlændingelovens § 17, stk. 1.

Der vil efterfølgende blive truffet afgørelse om, hvorvidt betingelserne for at give dispensation fra bortfald af opholdstilladelse er opfyldt, jf. punkt 3.1.2. ovenfor.

3.2. Ny opholdstilladelse

Såfremt der ikke kan dispenseres fra bortfald, og opholdstilladelsen efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, til et mindreårigt barn anses for bortfaldet, skal styrelsen efter udlændingelovens § 17, stk. 3, vurdere, om udlændingen kan meddeles ny opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, eller 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 17.

Udlændingestyrelsen vil i forbindelse med sagsbehandlingen af bortfaldsspørgsmålet vurdere, om der er tilstrækkelige oplysninger i sagen til, at der kan træffes afgørelse om en ny opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, eller § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 17. Såfremt Udlændingestyrelsen vurderer, at styrelsen har tilstrækkelige oplysninger til at træffe afgørelse vedrørende ny opholdstilladelse, vil begge sager blive afgjort samtidig. I den typiske sag vil Udlændingestyrelsen blive nødt til at indhente yderligere oplysninger. Udlændingestyrelsen vil da sende et brev til ansøgeren med en nærmere gennemgang af beslutningen om bortfaldsspørgsmålet. I brevet vil styrelsen samtidig meddele ansøgeren, at der ex officio er indledt en sag om ny opholdstilladelse og i den forbindelse anmode ansøgeren om yderligere oplysninger, f.eks. ved at anmode om udfyldelse af Udlændingestyrelsens ansøgningspakke FA7 (Ansøgning om familiesammenføring for et barn (søger ikke samtidig med forældre)).

Ved meddelelse af ny opholdstilladelse i Danmark vil tilladelsen i relation til vurdering af tidsbegrænset opholdstilladelse i Danmark være gældende fra ansøgningens indgivelse, såfremt barnet befinder sig i Danmark, og fra afgørelsesdatoen, såfremt barnet befinder sig uden for Danmark.

3.2.1. Betingelser for meddelelse af ny opholdstilladelse

Barnet kan kun meddeles ny opholdstilladelse, såfremt barnets tarv taler derfor, jf. udlændingeloven § 9, stk. 17.

Ved vurderingen af, om barnets tarv taler for, at barnet kan meddeles en ny opholdstilladelse, ser Udlændingestyrelsen på barnets samlede tilknytning til Danmark såvel som til hjemlandet. Der er i alle sager tale om en konkret vurdering, hvor nedenstående forhold skal afvejes, og hvor barnets tarv er i fokus.

Taler barnets tarv for, at barnet skal meddeles ny opholdstilladelse i Danmark, kan der ikke gives afslag på ny opholdstilladelse under henvisning til, at de nugældende betingelser for meddelelse af førstegangs opholdstilladelse ikke er til stede.

3.2.1.1. Barnets ophold i Danmark

Ved vurderingen af barnets tarv, jf. udlændingeloven § 9, stk. 17, 2. pkt., vil længden af barnets ophold i Danmark indgå. Det tillægges betydelig positiv vægt, at barnet har tilbragt en stor del af sit liv i Danmark, herunder de formative år, og at barnet har haft en del af sin skolegang i Danmark. Ligeledes vil det blive inddraget, om barnet kan kommunikere på dansk. Det er imidlertid ikke et krav for at

meddele ny opholdstilladelse, at barnet har boet i Danmark i sine ungdomsår og har haft sin fulde skolegang i Danmark. Hvis det ud fra en vurdering af disse forhold kan lægges til grund, at barnet har haft sine formative år i Danmark og således har en stærk tilknytning til Danmark, kræves der tungtvejende grunde for at retfærdiggøre et afslag på en ansøgning om generhvervelse af opholdstilladelsen.

Barnets familiemæssige og sociale netværk i Danmark bliver endvidere inddraget i vurderingen, jf. udlændingelovens § 9, stk. 17, 2. pkt. Har barnet sine forældre og søskende i Danmark vil dette tale for, at der bør meddeles ny opholdstilladelse. Har barnet under sit ophold i Danmark været tilmeldt sociale aktiviteter så som en ungdomsklub eller et sportshold vil dette tillige tale for, at der bør meddeles ny opholdstilladelse.

Såfremt et barn har haft den allervæsentligste del af sin opvækst i Danmark, vil barnet som udgangspunkt blive meddelt ny opholdstilladelse uden en nærmere vurdering af, om udlandsopholdet har haft karakter af en genopdragelsesrejse, idet hensynet til barnets tarv som udgangspunkt vil tale herfor, jf. udlændingelovens § 9, stk. 17, 1. pkt.

3.2.1.2. Barnets ophold i hjemlandet/opholdslandet

Har barnet under opholdet uden for Danmark boet med nær familie, gået i skole og behersker barnet sproget i hjemlandet/opholdslandet, vil dette tale imod, at barnet kan meddeles ny opholdstilladelse. Disse forhold skal dog afvejes mod barnets ophold i Danmark, og vil ikke i sig selv kunne føre til, at der bør meddeles afslag.

Ved vurderingen af barnets forhold i hjemlandet/opholdslandet vil det endvidere blive inddraget i vurderingen, om barnet risikerer repressalier som følge af sin tilegnelse af danske værdier og normer. Både alvorlige repressalier og repressalier af mindre intensitet vil kunne tillægges betydning, når disse har et ikke-ubetydeligt omfang. Der kan blandt andet være tale om tvangsægteskab. En generel risiko forbundet med at opholde sig i det pågældende land kan ikke tillægges vægt.

3.2.1.3. Genopdragelsesmomentet

Har et barn haft en del af sin opvækst her i landet, men også en del i sit hjemland eller et tredjeland, vil styrelsen foretage en vurdering af, om udlandsopholdet har været led i en genopdragelsesrejse (eller andet ophold af negativ betydning).

Ved vurderingen af barnets tarv vil det blive inddraget, om barnet har været udrejst af Danmark mod sin vilje. Kan det efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder lægges til grund, at barnet (mod sin vilje) har opholdt sig i hjemlandet eller andet land af negativ betydning for skolegang og integration, vil dette forhold blive tillagt særlig vægt og vil indgå som et positivt element, jf. udlændingelovens § 9, stk. 17, 3. pkt., da barnets forældres udøvelse af deres forældremyndighed over barnet ikke kan tilsidesætte dets ret til familie- og privatliv efter den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

I forlængelse heraf vil det ikke blive tillagt negativ betydning ved spørgsmålet om meddelelse af ny opholdstilladelse, at barnet, der er udrejst af Danmark mod sin vilje, ikke selv aktivt søger at komme tilbage til Danmark, jf. Højesterets kendelse af 7. november 2012. Dette skal ses i sammenhæng med, at det ikke kan kræves, at barnet besidder modenhed og styrke til at modsætte sig sine forældres beslutning hverken i forbindelse med udrejsen af Danmark eller under opholdet uden for Danmark. At barnet har været på et kortere feriebesøg i Danmark, men udrejser igen vil af samme årsag ikke blive inddraget med negativ betydning for vurderingen.

Det vil endvidere blive tillagt positiv betydning, hvis barnet har bevaret sin tilknytning til Danmark gennem kontakt til familie og socialt netværk eller eventuelt ved besøg i Danmark. At barnet ikke har bevaret en tilknytning til Danmark under opholdet, vil ikke blive tillagt negativ vægt henset til de særlige omstændigheder, der ligger i et genopdragelsesophold uden for Danmark.

Har barnet inden udrejse af Danmark opnået en stærk tilknytning til Danmark, kræves tungtvejende grunde for at retfærdiggøre et afslag på ny opholdstilladelse i Danmark.

3.2.1.4. Betydningen af, at søskende og forældre meddeles opholdstilladelse i Danmark

Det er Udlændingestyrelsens vurdering, at i situationer, hvor barnet under sit ophold uden for Danmark har opholdt sig med en forælder, der nu meddeles opholdstilladelse, vil barnets tarv tale for, at barnet som udgangspunkt skal meddeles ny opholdstilladelse samtidig med forælderen.

Ligeledes vil det kunne indgå som særligt moment, at barnet har været udrejst sammen med eventuelle søskende, der efter en konkret vurdering meddeles ny opholdstilladelse, eller at barnet under opholdet uden for Danmark har boet med søskende, der bliver meddelt førstegangs opholdstilladelse i Danmark. Det må som udgangspunkt anses som værende i barnets tarv, at søskende, der hidtil har boet sammen, ikke skilles ad.

4. Eksempler på praksis i Udlændingestyrelsen

Som eksempel på nyere afgørelser om en ny opholdstilladelse til et barn, der har været på genopdragelsesrejse, og hvis opholdstilladelse er bortfaldet, kan fra Udlændingestyrelsens praksis nævne:

1. Opholdstilladelse: Somaliske søskende født i hhv. 1999 og 2000, indrejst i Danmark i 2007 på baggrund af familiesammenføring med herboende far. Rejst på ferie til mor, der opholdte sig i Etiopien i 2009, opholdet blev forlænget ufrivilligt til 2011, hvorefter børnene igen indrejste i Danmark. Henset til at børnene havde deres far i Danmark, at de har opholdt sig i Danmark i alderen 8-10 år hhv. 7-9 år, at de læste, skrev og talte dansk, at de ikke gik i skole under opholdet i Etiopien, og at de indrejste i

Danmark på ny i 2011, blev der i juli 2013 meddelt opholdstilladelser, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2.

2. Opholdstilladelse: Irakiske søskende fra hhv. 1998, 1999, og 2003, alle født i Danmark med opholdstilladelse til 18 årsdagen. Børnene talte dansk og arabisk, og de to ældste gik i skole i Danmark. Begge forældre havde permanent opholdstilladelse og et fællesbarn i Danmark. Da børnene var henholdsvis 11 år, 10 år og 6 år udrejste de mod deres vilje til Syrien (i 2009). Her boede de med deres onkel. I 2012 flyttede de til Irak med deres onkel. Moren oplyste, at onklen ville gifte den ældste datter væk. Både moren og faren havde haft telefonisk kontakt med børnene. Moren havde bidraget til børnenes forsørgelse gennem venner. Henset til risikoen for tvangsægteskab, børnenes mange år i Danmark, deres kontakt med forældrene og ene søskende i Danmark blev der i oktober 2013 meddelt opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2.
3. Afslag: Somalisk dreng født 1993 i Somalia. Flyttede i 1998 til Kenya. I Somalia og Kenya boede han med sin far, mors søskende og bedstemor. I 2005 indrejste han i Danmark på baggrund af familiesammenføring med herboende mor. I 2009 udrejste han med sin mor til Kenya for at deltage i sin fars bryllup og for at opleve sin halvbrors fødsel. I 2011 søgte han om ny opholdstilladelse i Danmark. Han var på daværende tidspunkt 17 år. Han boede i Danmark i 3½ år, i alderen 12 til 15 år, og sammenlagt 14 år i Somalia og Kenya. I Danmark gik han i skole fra 2006 til sin udrejse. Han gik i skole i Kenya både før sin indrejse i Danmark og igen efter han vendte tilbage til Kenya. Han talte både dansk, kenyansk og somalisk. Han skrev og læste kenyansk. I Kenya boede han med sin far og dennes nye familie indtil 2011, hvor de blev uvenner. Han boede efterfølgende hos sin moster. I Danmark havde han sin mor og søskende. Henset til længden af hans ophold i Somalia/Kenya, hvor han boede ved nær familie (den samme både før og efter indrejse i Danmark), at han stadig havde familie i Kenya, og at han gik i skole i Kenya og talte sproget meddelte styrelsen afslag på ny opholdstilladelse i december 2013, jf. udlændingeloven § 9, stk. 17.
4. Afslag: Somalisk pige født i Danmark i 1997. Udrejste som 4årig til Somalia. I Somalia boede hun hos henholdsvis sin far, dennes kone og sin faster. Hun gik i skole i Somalia i 7 år. Hun talte, skrev og læste somalisk. Hun talte ikke dansk, og gik ikke i skole i Danmark. I 2011 søgte hendes mor om ny opholdstilladelse på hendes vegne. På daværende tidspunkt var hun 14 år og havde opholdt sig i Somalia i 9 år. Udlændingestyrelsen gav i 2011 afslag på dispensation fra bortfald og afslag på ny opholdstilladelse. I 2012 gav Udlændingestyrelsen afslag på genoptagelse på baggrund af Osman-dommen. Udlændingestyrelsens afslag blev stadfæstet i 2013 af Udlændingeknævnet. En måned efter søgte moren igen opholdstilladelse på datterens vegne. Hun var nu 16 år. Der er i sagerne givet divergerende oplysninger om hendes forhold i Somalia, men det blev lagt til grund, at hun boede det meste af tiden hos sin faster, at faren ville tvangsgifte hende, at fasteren havde hjulpet hende med at flygte til Etiopien, hvor hun boede hos en fremmed familie. I Danmark havde hun sin far, sin mor og sine søskende. Hun havde ikke set sin familie i Danmark siden sin udrejse i 2002. Henset til længden af hendes ophold i Somalia, at hun gik i skole i Somalia, at hun talte sproget, at hun ikke talte dansk, og at hun havde en omsorgsperson i form af sin moster, som hun boede en stor del af sit liv med, meddelte styrelsen afslag på ny opholdstilladelse i december 2013, jf. udlændingeloven § 9, stk. 17.

5. Gennemgang af sager på baggrund af Osman-dommen og Højesterets kendelse af 7. november 2012

Udlændingestyrelsen har i forbindelse med udarbejdelsen af denne redegørelse på ny gennemgået Osman-genoptagelsesanmodningerne. Styrelsen har derudover på baggrund af en søgning i udlændingemyndighedernes elektroniske sags- og dokumenthåndteringssystem gennemgået Udlændingestyrelsens sager vedrørende bortfald for børn afgjort i 2012 og 2013 på baggrund af Osman-dommen og Højesterets kendelse af 7. november 2012.

Udlændingestyrelsen har som følge heraf valgt at genoptage en sag med to søskende. Det er Udlændingestyrelsens opfattelse, at de øvrige sager er afgjort i overensstemmelse med Osman-dommen og Højesterets kendelse af 7. november 2012.

I relation til Udlændingestyrelsens redegørelse for opfølgning på Osman-dommen af 22. februar 2013 til Justitsministeriet kan Udlændingestyrelsen oplyse følgende:

Af de 39 genoptagelsesanmodninger er 4 sager blevet hjemvist til Udlændingestyrelsen, hvoraf der i 3 af sagerne er meddelt ny opholdstilladelse. I den fjerde sag stadfæstede Udlændingenævnet Udlændingestyrelsens afgørelse om dispensation fra bortfald, men hjemviste sagen til fornyet behandling efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 17, da Udlændingestyrelsen ved afgørelsen om dispensation fra bortfald ikke havde taget stilling hertil. Udlændingestyrelsen har efterfølgende givet afslag på ny opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 17. Der er redegjort for denne sag under denne redegørelses punkt 4., sag nr. 3, jf. ovenfor. Sagen ses ikke påklaget.

Barnet, der havde en verserende ansøgning om familiesammenføring sammen med sin mor, er meddelt opholdstilladelse.

Vedrørende sagen, hvor Justitsministeriet anmodede Udlændingestyrelsen om at udstede dokumentation for barnets ophold, idet Højesteret havde ophævet ministeriets afgørelse, kan Udlændingestyrelsen oplyse, at pågældende har fået forlænget sin tidsbegrænsede opholdstilladelse.

To af Udlændingenævnets stadfæstelser af Udlændingestyrelsens afgørelser er indbragt for Københavns Byret efter udlændingelovens § 52. Sagerne verserer fortsat.

Udlændingestyrelsens redegørelse af 22. februar 2013 er vedhæftet.

6. Vejledning

Det bemærkes, at Udlændingemyndighedernes portal www.nyidanmark.dk er blevet ændret for så vidt angår "barnets tarv".

"Barnets tarv" er et underpunkt til fanen "børn" under emnet "familiesammenføring" på portalen www.nyidanmark.dk. "Barnets tarv" beskriver, hvordan barnets tarv er et fokusområde ved meddelelsen af opholdstilladelse i Danmark, herunder hvad Udlændingestyrelsen inddrager i vurderingen af barnets tarv både ved førstegangsansøgninger, og hvor barnet tidligere har haft en opholdstilladelse i Danmark, der er bortfaldet.

Ændringen af afsnittet "barnets tarv" indebærer, at der ikke længere fremgår en aldersmæssig afgrænsning af "de formative år", eller at det forhold, at barnet selv har/ikke har forsøgt at vende tilbage til Danmark, inddrages i vurderingen af barnets tarv. Derimod er det beskrevet, at hvor barnet er udrejst mod sin vilje, vil dette tale for, at barnet skal meddeles ny opholdstilladelse.

Med venlig hilsen

Susanne Meyersahm

Redegørelse for opfølgning på Osman-sagen

1. Baggrund

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) afsagde den 14. juni 2011 dom i sagen Osman mod Danmark (appl.no.38058/09), hvorved Danmark blev dømt for krænkelse af den pågældendes rettigheder efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 om retten til familieliv og retten til privatliv.

Domstolen fandt, at det var i modstrid med bestemmelserne om retten til familie- og privatliv i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention at afvise at dispensere fra bortfald af kvindens opholdstilladelse.

Det fremgik af dommen, at hvis et barn har haft sine formative år af sin barndom og ungdom i et land og har hele sin nære familie i dette land, skal der foreligge meget alvorlige grunde til at berettige en afvisning af at dispensere fra bortfald af en opholdstilladelse. Domstolen vurderede endvidere, at forhindring af genopdragsrejser er et legitimt formål, men at dette ikke kan begrunde, at der ses helt bort fra barnets personlige ret til respekt for sit familieliv og privatliv. Domstolen lagde herefter vægt på, at ansøgeren ikke var udrejst frivilligt.

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration udarbejdede på baggrund af dommen *Notat om fortolkningen af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 14. juni 2011 i sagen Osman mod Danmark (appl.no.38058/09) af 8. juni 2011*, som blev lagt på Nyidanmark.dk den 24. august 2011. Muligheden for at søge om genoptagelse af en bortfaldsafgørelse fremgik også af nyheden.

På baggrund af udtræk fra henholdsvis Udlændingeregistret og EstherH identificerede Udlændingestyrelsen 75 personer, der tidligere har fået bortfaldsafgørelser, og som kunne være omfattet af Osman-dommen.

2. Opfølgning på dommen

Ved brev af 23. februar 2012 anmodede Justitsministeriet Udlændingestyrelsen om at rette skriftlig henvendelse til de ovennævnte familier med henblik på at orientere dem generelt om Osman-dommen, herunder om de momenter, som EMD lagde vægt på ved sin vurdering af sagen, samt om muligheden for at søge om genoptagelse af deres bortfaldssager.

Udlændingestyrelsen har herefter i forbindelse med den løbende sagsbehandling udfundet yderligere 52 personer, som kunne være omfattet af Osman-dommen.

Udlændingestyrelsen har indtil videre foretaget følgende i forhold til de ovennævnte i alt 127 personers sager:

Der er sendt orienteringsbreve til **70** personer om muligheden for få genoptaget deres bortfaldsafgørelse. 29 af disse har anmodet om genoptagelse af deres sager.

10 personer har selv rettet henvendelse og har enten søgt om en ny opholdstilladelse, som Udlændingestyrelsen har anset som en anmodning om genoptagelse af en tidligere bortfaldsafgørelse samt som en ny ansøgning om opholdstilladelse, eller har søgt om genoptagelse af en tidligere bortfaldsafgørelse.

Der er således i alt 39 (29+10) personer, der har anmodet om genoptagelse. Af disse har:

- 3 personer fået dispensation fra bortfald – to personer på baggrund af lignende retlige synspunkter som i Osmansagen. 29 personer har fået afslag på genoptagelse,
- 3 personer fået afslag på genoptagelse, men er blevet meddelt ny opholdstilladelse,
- 2 personer fået afslag på genoptagelse og har fortsat en verserende ansøgning om ny opholdstilladelse.
- 2 personer fået afsluttet deres sag uden afgørelse pga. manglende svar fra partsrepræsentanten.

I de ovennævnte sager, hvor der er meddelt afslag på genoptagelse, er dette sket med henvisning til, at ansøgeren ikke har haft de formative år af sin barndom og ungdom i Danmark.

I den forbindelse er det lagt til grund, at ansøgeren er udrejst efter få års ophold i Danmark, og/eller har haft mange perioder med længerevarende ophold i hjemlande og tillige har haft hovedparten af sin skolegang i hjemlandet.

I flere sager er det også lagt til grund, at der ikke er oplysninger i sagen, der tyder på, at ansøgeren udrejste imod sin egen vilje.

Endelig er der i flere tilfælde lagt vægt på, at ansøgeren har nære familie-medlemmer i sit hjemland, som vedkommende stadig bor hos.

I forhold til de resterende 47 personer, der kunne være omfattet af Osmandommen, kan Udlændingestyrelsen oplyse følgende:

- For 7 af disse personer verserede der pr. 6. juli 2012 klagesager i Justitsministeriet, og der blev derfor ikke sendt orienteringsbreve ud til disse. Ud af disse 7 personer har 2 personer efterfølgende fået afgørelsen stadfæstet af Justitsministeriet, 2 personer har fortsat en verserende klagesag hos Udlændingenævnet og 3 personer har fået deres sag hjemvist til fornyet behandling af bortfaldsafgørelsen (verserer pt. i Udlændingestyrelsen).
- 27 personer har fået en ny opholdstilladelse eller en omgørelse af bortfaldsafgørelsen. De 27 personer har således opholdstilladelse i Danmark, og har derfor ikke modtaget orienteringsbrev.

- For 11 personers vedkommende er den herboende reference registreret med ukendt adresse i CPR, afgået ved døden eller har (i ét tilfælde) selv fået afgørelse om, at vedkommendes opholdstilladelse er bortfaldet. Der er derfor ikke i disse tilfælde sendt orienteringsbreve ud.
- I ét tilfælde har barnet en ny verserende ansøgning om familiesammenføring i Udlændingestyrelsen. Såfremt barnet - sammen med sin mor - meddeles afslag på førstegangssagen, vil Udlændingestyrelsen tillige behandle ansøgningen om opholdstilladelse som en anmodning om genoptagelse af bortfaldsafgørelsen, og der er derfor ikke sendt orienteringsbrev ud.
- I ét tilfælde har barnet haft en verserende § 52-sag i Højesteret, der efterfølgende har ophævet Integrationsministeriets afgørelse af 3. juni 2010 om bortfald. Justitsministeriet har ved brev af 13. november 2012 anmodet Udlændingestyrelsen om at udstede dokumentation for barnets opholdstilladelse. Udlændingestyrelsen vil udstede opholdskortet, når pågældendes verserende sag om permanent opholdstilladelse er afsluttet.